യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 5✓
(ഉപശമപ്രകരണമ്)/സർഗം 61✓

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

ഏവ-മുത്പല-പത്രാക്ഷ രാഘ-വാഘ-വിപ+ര്യയേ .
പദമാ-സാദയാ+ദ്യ+ന്ദ്യംവ് വിശോകോ ഭവ ഭൂതയേ .. 1

ഏതാംൻ ദൃഷ്ടി-മവഷ്ടഭ്യ ന മനഃഫ് പരി-തപ്യതേ .
ഘോരേ തമസി നിർമഗ്നംൽ ലബ്ധ-ദീപം ശിശു+ര്യഥാ .. 2

വിവേകാ-വസ്ഥയാ ചേതസ്/തഥൈ-വായാതി നിർ-വൃതിമ് .
പത+ച്ഛ്വഭ്രേ ദൃഢ-തൃണ/+പ്രചയാ-ലമ്ബനാ-ദിവ .. 3

അഥൈതാം പാവനീംൻ ദൃഷ്ടിം/ ഭാവയിത്വാ+പ്യുദാ-ഹരൻ .
നിത്യമേക-സമാധാനോ ഭവ ഭൂഷിത-ഭൂതലഃ .. 4

ശ്രീരാമ ഉവാച .

കഥ-മേക-സമാധാനംങ് കീദൃശം വാ മുനീശ്വര .
വാതാ-ഹത-മയൂരാങ്ഗ/രുഹ-ലോലം മനോ ഭവേത് .. 5

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
ശ്രൃണു ത+സ്യൈവ സുരഘോഃഫ് പ്രബു+ദ്ധസ്യ സതസ്-തദാ .
പർണാ-ദസ്യ ച രാജർഷേഃസ് സംവാദ-മിമ-മദ്ഭുതമ് .. 6

രാഘവൈക-സമാധാന-ബോധിതാ-യോജിതാ+ത്മനോഃ .
പരസ്പരം സമാ-ലാപ-/മിമം പ്രകഥ-യാമി തേ .. 7

ബഭൂവ പാരസീ-കാനാം പാർഥിവഃഫ് പര-വീരഹാ .
പരിഘോ നാമ വി+ഖ്യാതഃഫ് പരിഘഃ സ്യന്ദനേ യഥാ .. 8

സ ബഭൂവ പരം മിത്രം സുരഘോ രഘുനന്ദന .
നന്ദ-നോ+ദ്യാന-സംസ്ഥസ്യ മദന+സ്യേവ മാധവഃ .. 9

കദാചിത്/പരിഘ+സ്യാ-ഭൂ/ദവർഷം മണ്ഡലേ മഹത് .
കല്പാന്ത ഇവ സംസാരേ+ പ്രജാ-ദുഷ്കൃത-ദോഷജമ് .. 10

വിനേശുർ-ജനതാസ്-തത്ര ബഹ്വയഃഹ ക്ഷുത്-ക്ഷാമ-ജീവിതാഃ .
ജ്വലിതേ വിപിനേ വ+ഹ്നൗ യഥാ ഭൂത-പരമ്പരാഃ .. 11

തദ്-ദുഖം പരിഘോ ദൃഷ്ട്വാ വിഷാദ-മതുലംയ് യയൗ .
തത്യാ-ജാശ്വ-ഖിലം രാജ്യംൻ ദഗ്ധംങ് ഗ്രാമ-മിവാ+ധ്വഗഃ .. 12

പ്രജാനാശ+പ്രതീ-കാരേ+ഷ്വസ-മർഥോ വിരാഗ-വാൻ .
ജഗാമ വിപിനേ കർതുംൻ തപോ്ജിന-മുനീ+ന്ദ്ര-വത് .. 13

പൗരാണാ-മപരി+ജ്ഞാതേ കസ്മിം+ശ്ചിദ്ദൂര-കാനനേ .
സമുവാസ വിര+ക്താത്മാ ലോകാന്തര ഇവാപരേ .. 14

തപ+ശ്ചരഞ്-ഛാന്ത-മതിർ/ദാന്തഃഖ് കന്ദര-മന്ദിരേ .
സ്വയം ശീർണാനി ശുഷ്കാണി തത്ര പർണാ+ന്യ/ഭക്ഷയത് .. 15

ചിരം ഹുതാ-ശവ+ച്ഛുഷ്ക/പർണാ+ന്യേവാഥ ഭക്ഷയൻ .
പർണാദ ഇതി നാമാസൗ/ പ്രാപ മധ്യേ തപ+സ്വിനാമ് .. 16

തതഃഫ്-പ്രഭൃതി പർണാദ-നാമാ രാജർഷി/സത്തമഃ .
ജമ്ബൂ-ദ്വീപേ ബഭൂ-വാസൗ വി+ഖ്യാതോ മുനി-സദ്മസു .. 17

തതോ വർഷ-സഹസ്രേണ തപസാ ദാരുണാ+ത്മനാ .
പ്രാപദ+ഭ്യാസ-വശതോ+ ജ്ഞാന-മാത്മ+പ്രസാ-ദജമ് .. 18

ബഭൂവ വിഗത+ദ്വന്ദ്വോ നിരാശഃശ് ശാന്ത-മാനസഃ .
നീരാഗോ നിരനു+ക്രോശോ ജീവ+ന്മുക്തഃഫ് പ്രബുദ്ധ/ധീഃ .. 19

വിജഹാര യഥാകാമംൻ ത്രിലോകീ-മഠികാ-മിമാമ് .
സിദ്ധ-സാ+ധ്യൈഃസ് സമം സാധോ/ സഹം-സാലി-രിവാജ്-ജിനീമ് ..20

ഏകദാ തസ്യ സദനം ഹേമ-ചൂഡ-മഹീപതേഃ .
പ്രാപ രത്ന-വിനിർ-മാണം മേരോഃശ് ശ്രൃങ്ഗ-മിവാ-പരമ് .. 21

തേ തത്ര+ പ്രാക്തനേ മിത്രേ പൂജാമ-കുരുതാം മിഥഃ .
പൂർണൗ വിജ്ഞാത-വിജ്ഞേയൗ/ മൗർഖ്യ-ഗർഭാ+ദ്വിനിർ-ഗതൗ .. 22

അഹോ നു ബത ക+ല്യാണൈഃഫ് ഫലിതം മമ പാവനൈഃ .
സംപ്രാപ്ത-വാനഹംയ് യ+ത്ത്വാ/മി+(തി-അ)+ന്യോന്യ-മഥോ-ചതുഃ .. 23
ആലിങ്ഗിത-ശരീരൗ താ/വന്യോന്യാ-നന്ദിതാ-കൃതീ .
ഏകാസനേ വിവി-ശതുശ്-ചന്ദ്രാർകാ-വിവ ഭൂധരേ .. 24

പരിഘ ഉവാച .

പരമാനന്ദ-മായാതംഞ് ചേതസ്ത്വദ്-ദർശ+നേന മേ .
ഇന്ദു-ബിമ്ബ ഇവോ+ന്മഗ്നം മനഃശ് ശീതലതാംങ് ഗതമ് .. 25

അകൃ+ത്രിമ-സുഖം പ്രേമ വിയോഗേ ശത-ശാഖതാമ് .
പ്രയാതി പല്വല-തട്യേ+ച്ഛിന്ന-മൂല ഇവ+ ദ്രുമഃ .. 26

വിശ്രബ്ധാസ്-താൻ/കഥാ-ലാപാംസ്/താ ലീലാസ്-തച്ച ചേ+ഷ്ടിതമ് .
സംസ്മൃത്യ+ പ്രാക്തനം സാധോ ഹൃഷ്യാമി ച പുനഃപുനഃ .. 27

ജ്ഞാന-മേത+ന്മയാ പ്രാപ്തംൻ ത്വയാ+ ജ്ഞാതംയ് യഥാ്നഘ .
മാണ്ഡ+വ്യസ്യ+ പ്രസാദേന പരമാത്മ+പ്രസാ-ദജമ് .. 28

അദ്യ കച്ചിദ-ദുഃഖ+സ്ത്വംങ് കച്ചി+ദ്വി+ശ്രാന്ത-വാനസി .
പരമേ കാരണേ മേരാ/വിവ/ ഭൂമണ്ഡലാ-ധിപഃ .. 29

കച്ചിത്/പരമ-കല്യാണ ആത്മാ-രാമ-തയാ തവ .
പ്രസാദോ ജായതേ ചിത്തേ ശരദീവ സരോമ്/ഭസി ..30

ക+ച്ചിത്/കരോഷി സമയാ സുപ്രസന്ന-ഗഭീരയാ .
ദൃഷ്ട്യാ സുഭഗ കാര്യാണി കാ+ര്യാ+ണ്യേവ നരാധിപ .. 31

നിരാധി+വ്യാധയോ ധീരാഃഖ് കച്ചിത്-സംപന്ന-ശാലയഃ .
ജനതാസ്/തവ ദേശേഷു തിഷ്ഠന്തി വിഗത+ജ്വരമ് .. 32

കച്ചി-ദു+ദ്ദാമ-ഫലിനീ ഫലിനീവ ഫലാനതാ .
ധരാ തവ ഫലാ-പൂരൈർ/ഭൃശംൻ ധാരയതി+ പ്രജാഃ .. 33

കച്ചി+ത്തവ ദിഗ+ന്തേഷു ച+ന്ദ്ര+സ്യേവാശു-പഞ്ജരമ് .
തുഷാര-നികരാ-കാരം പ്രസൃതം പാവനംയ് യശഃ .. 34

കച്ചി+ദ്രുണ-ഗണൈ-രേതാ ദിശോ നിർവി-വരീ-കൃതാഃ .
ത്വയാ സരോമ്/ഭസാ്ബാ+ഹ്യാ വിസാനാ-മിവ ഭൂമയഃ .. 35

കച്ചിത്-കലമ-കേദാര/കോണ+സ്ഥാനേഷു/ ദൃഷ്യതീഃ .
പ്രതി+ഗ്രാമംങ് കുമാ+ര്യസ്തേ ഗായ+ന്ത്യാ/നന്ദനംയ് യശഃ .. 36

കുശലംൻ തവ ധാ+ന്യേഷു ധനേഷു വിഭ-വേഷു ച .
ഭൃ+ത്യേഷു ച കല+ത്രേഷു പുത്രേഷു നഗരേഷു ച .. 37

ആധി+വ്യാധി-വിഹീനേയംങ് കച്ചിത്/കായ-ലതാ തവ .
ഫലം ഫലതി പു+ണ്യാർഥംയ് യദിഹാ-മുത്ര ചോദിതമ് .. 38

ആപാത-രമണീ-യേഷു വർതേ-താ+ത്യന്ത-വൈരിഷു .
കച്ചി+ദ്വിഷയ-സർപേഷു സവിരാഗം മനസ്തവ .. 39

അഹോ ബത ചിരംങ് കാല/മാവാം വിശ്ലേഷ-മാഗതൗ .
കാലേന+ ശ്ലേഷിതൗ ഭൂയോ വസ+ന്താദ്രി/തടാ-വിവ .. 40

ന താ ജഗതി വി+ദ്യന്തേ സുഖ-ദുഃഖ-ദശാഃസ് സഖേ .
ജീവദ്-ഭിര്യാ ന ദൃ+ശ്യന്തേ സംയ്-യോഗജ-വിയോ-ഗജാഃ .. 41

തഥൈതാ+സ്വതി-ദീർഘാസു ദശാ+സ്വന്യ+ത്വ-മാഗതാഃ .
ഭൂയോ വയമപി+ ശ്ലിഷ്ടാ+ശ്ചിത്രോ ഹി നിയതേർ/വിധിഃ .. 42

സുരഘു-രുവാച .

ഭഗവ+ന്നിയതേ-രസ്യാ ഗതിം സർപ-ഗതേരിവ .
ദൈവി+ക്യാഃഖ് കോ ഹി ജാനാതി ഗമ്ഭീരാം വിസ്മയ+പ്രദാമ് ..43

ത്വമഹം ച+ വ്യപോ+ഹ്യേതി ദൂരേ ദൂര-ദശാ-സു ച .
അദ്യ സംഘടിതൗ ഭൂയഃഖ് കിമ-സാധ്യ-മഹോ വിധേഃ .. 44

വയംൻ ത്വദ്യ മഹാസ+ത്ത്വ ഭൃശംങ് കുശ-ലിനഃസ് സ്ഥിതാഃ .
ത്വദാ-ഗമന-പു+ണ്യേന പരാം പാവ-നതാംങ് ഗതാഃ .. 45

പശ്യ+ ത്വ-ദാ-ഗ-മക്ഷീണ-പാപാനാം പുണ്യ-പാദപൈഃ .
തഥാ ഫലിത-മസ്മാകംൻ ന യഥാ വയമാ-കുലാഃ .. 46

സർവാഃസ് സംപത്തയോ്സ്മാകം രാജർഷേ സംസ്ഥിതാഃഫ് പുരേ .
ഭവദാ-ഗമനേ-നാദ്യ+ പ്രയാതാഃശ് ശത-ശാഖ-താമ് .. 47

വികിരതി പരിതോ രസായ-നാനാ-
മിവ നികരം മധുരം മഹാനുഭാവ .
തവ വചന-മവേക്ഷണംഞ്ച് ച പുണ്യം
പരമ-പദ+പ്രതിമോ ഹി സാധു-സങ്ഗഃ .. 48

ഇ+ത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാരാമായണേ വാല്മീകീയേ മോക്ഷോ-പായേ-ഷൂപ-ശമ+പ്രകരണേ സുരഘ്നു-പരിഘ
സമാഗമോ നാമൈക-ഷഷ്ടി-തമഃസ് സർഗഃ .. 61 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
5.11.2023